

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 10 december 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Personuppgifter – Förordning (EU) 2016/679 – Artikel 23 – Begränsningar av den registrerades rättigheter – Betydande ekonomiska intressen – Verkställighet av civilrättsliga krav – Hänvisning i nationell lagstiftning till bestämmelser i unionsrätten – Skatteuppgifter avseende en juridisk person – Domstolen saknar behörighet”

I mål C-620/19,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland) genom beslut av den 4 juli 2019, som inkom till domstolen den 20 augusti 2019, i målet

Land Nordrhein-Westfalen

mot

D.-H. T. i egenskap av konkursförvaltare för J & S Service UG

ytterligare deltagare i rättegången:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna L. Bay Larsen, C. Toader (referent), M. Safjan och N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Land Nordrhein-Westfalen, genom M. Kottmann och C. Mensching, Rechtsanwältin,
- Tysklands regering, genom J. Möller och D. Klebs, båda i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, O. Serdula och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

- Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, inledningsvis genom H. Kranenborg, D. Nardi och K. Kaiser, därefter genom H. Kranenborg, D. Nardi och F. Erlbacher, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 3 september 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande, följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 23.1 e och j i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 2016, s. 1) (nedan kallad dataskyddsförordningen).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Land Nordrhein-Westfalen och D.-H. T., i egenskap av konkursförvaltare för J & S Service UG, angående en begäran om tillgång till skatteuppgifter avseende detta bolag.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skälen 2, 4, 14 och 73 i dataskyddsförordningen har följande lydelse:
 - ”(2) Principerna och reglerna för skyddet för fysiska personer vid behandling av deras personuppgifter bör, oavsett deras medborgarskap eller hemvist, respektera deras grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. ...
 - ...
 - (4) Behandlingen av personuppgifter bör utformas så att den tjänar människor. Rätten till skydd av personuppgifter är inte en absolut rättighet; den måste förstås utifrån sin uppgift i samhället och vägas mot andra grundläggande rättigheter i enlighet med proportionalitetsprincipen. Denna förordning respekterar alla grundläggande rättigheter och iakttar de friheter och principer som erkänns i [Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna], såsom de fastställts i fördragen, särskilt skydd för privat- och familjeliv, bostad och kommunikationer, skydd av personuppgifter, tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, yttrande- och informationsfrihet, näringsfrihet, rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol samt kulturell, religiös och språklig mångfald.
 - ...
 - (14) ... Denna förordning omfattar inte behandling av personuppgifter rörande juridiska personer, särskilt företag som bildats som juridiska personer, exempelvis uppgifter om namn på och typ av juridisk person samt kontaktuppgifter.
 - ...

(73) Begränsningar med avseende på specifika principer och rätten till information, tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar, profileringsbaserade beslut samt information till den registrerade om personuppgiftsincidenter och vissa av den personuppgiftsansvariges relaterade skyldigheter kan införas genom unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, i den mån de är nödvändiga och proportionella i ett demokratiskt samhälle för att upprätthålla den allmänna säkerheten, exempelvis för att skydda människoliv, särskilt vid naturkatastrofer eller katastrofer framkallade av människan, vid förebyggande, förhindrande, utredning och lagföring av brott eller verkställande av straffrättsliga sanktioner, inbegripet skydd mot samt förebyggande och förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten eller överträdelser av etiska principer för reglerade yrken, vad gäller unionens eller en medlemsstats övriga viktiga mål av allmänt intresse, särskilt om de är av stort ekonomiskt eller finansiellt intresse för unionen eller en medlemsstat, förande av offentliga register som förs av hänsyn till ett allmänt intresse, ytterligare behandling av arkiverade personuppgifter för att tillhandahålla specifik information om politiskt beteende under tidigare totalitära regimer eller skydd av den registrerade eller andras rättigheter och friheter, inklusive socialt skydd, folkhälsa och humanitära skäl. Dessa begränsningar bör överensstämma med kraven i stadgan och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.”

4 I artikel 1, med rubriken ”Syfte”, i dataskyddsförordningen föreskrivs följande:

”1. I denna förordning fastställs bestämmelser om skydd för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter.

2. Denna förordning skyddar fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.

3. Det fria flödet av personuppgifter inom unionen får varken begränsas eller förbjudas av skäl som rör skyddet för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter.”

5 I artikel 4, med rubriken ”Definitioner”, i nämnda förordning anges i led 1 att begreppet personuppgifter ska förstås som ”varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (nedan kallad *en registrerad*), varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift eller onlineidentifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet”.

6 Enligt artikel 15.1 i samma förordning, under rubriken ”Den registrerades rätt till tillgång”, ska den registrerade ha rätt att av den personuppgiftsansvarige få bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas och i så fall få tillgång till personuppgifterna och viss annan information som där räknas upp.

7 I artikel 23.1, med rubriken ”Begränsningar”, i dataskyddsförordningen föreskrivs följande:

”Det ska vara möjligt att i unionsrätten eller i en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet omfattas av införa en lagstiftningsåtgärd som begränsar tillämpningsområdet för de skyldigheter och rättigheter som föreskrivs i artiklarna 12–22 och 34, samt artikel 5 i den mån dess bestämmelser motsvarar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i artiklarna 12–22, om en sådan begränsning sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa

...

e) andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet,

...

j) verkställighet av civilrättsliga krav.”

Tysk lagstiftning

Skattelagen

8 I 2a §, med rubriken ”Tillämpningsområdet för bestämmelserna om behandling av personuppgifter”, i Abgabenordnung (skattelag, BGB1. I 2002, s. 3866) (nedan kallad skattelagen), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, föreskrivs följande:

”...

3. Bestämmelserna i denna lag och i skattelagstiftningen om behandling av personuppgifter är inte tillämpliga om Europeiska unionens lagstiftning, i synnerhet [dataskyddsförordningen], efter nödvändig anpassning, är tillämplig antingen direkt eller enligt punkt 5 [i denna paragraf].

...

5. Om inte annat föreskrivs, gäller bestämmelserna i [dataskyddsförordningen], denna lag och skattelagstiftningen om behandling av fysiska personers personuppgifter, efter nödvändig anpassning, för information som berör identifierade eller identifierbara

1. avlidna fysiska personer, eller

2. juridiska personer, personsammanslutningar med eller utan rättskapacitet

och förmögenhetsmassor.”

9 I 32b § i skattelagen, som har rubriken ”Skattemyndigheternas skyldighet att lämna information när inga personuppgifter har samlats in beträffande den registrerade”, föreskrivs följande:

”1. Utöver de situationer som omnämns i artikel 14.5 i [dataskyddsförordningen] och i 31c § punkt 2 [i denna lag], är skattemyndigheterna inte skyldiga att lämna information till den registrerade enligt artikel 14.1, 14.2 och 14.4 i [dataskyddsförordningen], när

1) ett tillhandahållande av information

a) skulle skada det korrekta utförandet av de uppgifter som omfattas av skattemyndighetens eller andra offentliga organs behörighet, i den mening som avses i artikel 23.1 d–h i [dataskyddsförordningen], eller

...”

och den registrerades intresse av att få informationen därför måste anses vara av underordnad betydelse. 32a § punkt 2 [i denna lag] ska tillämpas på motsvarande sätt.

...”

10 32c §, med rubriken ”Den registrerades rätt till tillgång”, i nämnda lag lyder enligt följande:

”1. Den registrerade kan inte åberopa sin rätt till tillgång till information enligt artikel 15 i [dataskyddsförordningen] mot en skattemyndighet när

1. det inte föreligger någon skyldighet att lämna information till den registrerade enligt 32b § punkt 1 eller 2 [i denna lag],
2. ett tillhandahållande av information skulle försvåra för skattemyndigheten att åberopa, utöva eller försvara civilrättsliga krav, i den mening som avses i artikel 23.1 j i [dataskyddsförordningen], eller försvara sig mot civilrättsliga krav riktade mot myndigheten; skattemyndighetens civilrättsliga skyldighet att lämna information påverkas inte av denna bestämmelse,

...”

11 32e § i samma lag, som har rubriken ”Förhållandet till andra rättigheter till tillgång och information”, lyder enligt följande:

”Om den registrerade eller tredje man har rätt till tillgång till information från skattemyndigheten enligt [Gesetz zur Regelung des Zugangs zu Informationen des Bundes (lag om rätt till tillgång till information från delstaten)] av den 5 september 2005 (BGB1. 2005 I, s. 2722) i dess tillämpliga lydelse eller enligt motsvarande delstatslagstiftningar, så ska, på motsvarande sätt, artiklarna 12–15 i [dataskyddsförordningen] tillämpas tillsammans med 32a §–32d § [i denna lag]. Några ytterligare anspråk på tillgång till skatteuppgifter kan såtillvida inte göras gällande. 30 § punkt 4 stycke 2 [i denna lag] är inte tillämplig i detta avseende.”

Konkurslagen

12 I 129 § punkt 1 i Insolvenzordnung (konkurslag) av den 5 oktober 1994 (BGB1. 1994 I, s. 2866) (nedan kallad konkurslagen), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, föreskrivs följande:

”Insolvenzverwalter’ [konkursförvaltaren] kan, på de villkor som anges i 130–146 §§ angripa rättshandlingar som föregått inledandet av insolvensförfarandet och som är till skada för borgenärerna.”

Lagen om rätt till tillgång till information

13 I 2 §, som har rubriken ”Tillämpningsområde”, i Gesetz über die Freiheit des Zugangs zu Informationen für das Land Nordrhein-Westfalen (lagen om rätt till tillgång till information för delstaten Nordrhein-Westfalen) av den 27 november 2001, i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, föreskrivs följande:

”1) Denna lag ska gälla myndigheters förvaltningsverksamhet ... Med myndighet avses i denna lag alla organ som utför arbetsuppgifter inom offentlig förvaltning.

...”

14 I 4 § i lagen om rätt till tillgång till information, som har rubriken ”Rätt till information”, föreskrivs följande:

”1) Varje fysisk person har enligt denna lag rätt att få tillgång till den officiella information som innehas av organet gentemot de enheter som avses i 2 §.

2) Särskilda lagbestämmelser om rätt till tillgång till förvaltningsinformation, tillhandahållande av information eller tillgång till akten har företrädare framför bestämmelserna i denna lag. Diskretionsplikten gäller inte inom ramen för denna lag.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 15 D.-H. T. begärde i egenskap av konkursförvaltare för J&S Service, ett bolag bildat enligt tysk rätt, att skattemyndigheten skulle lämna skatteuppgifter avseende nämnda bolag enligt 4 § punkt 1 i lagen om rätt till information, för att eventuellt kunna påkalla återvinning i konkursförfarandet.
- 16 Uppgifterna gällde tvångsåtgärder som J & S Service eventuellt var föremål för, redan verkställda åtgärder och mottagna betalningar samt uppgift om när skattemyndigheten fick kännedom om bolagets insolvens. D.-H. T. begärde även ett utdrag ur bolagets räkenskaper för samtliga skatter och avgifter som skattemyndigheten hade förvaltat under skatteperioderna mars 2014–juni 2015.
- 17 Skattemyndigheten avlog denna begäran, varpå D.-H. T. överklagade till behörig Verwaltungsgericht (förvaltningsdomstol, Tyskland), som i huvudsak biföll överklagandet.
- 18 Behörig Oberverwaltungsgericht (förvaltningsöverdomstol, Tyskland) ogillade delstaten Nordrhein-Westfalens överklagande av avgörandet i första instans. Förvaltningsöverdomstolen fann bland annat att särskilda bestämmelser på skatteområdet inte uteslöt att det förelåg en rätt till information enligt lagen om rätt till information och att det saknades skäl för att avslå begäran.
- 19 Eftersom behörigheten att förfoga över skatteuppgifter i konkursförfarandet hade överförts till konkursförvaltaren, omfattade denna överföring enligt nämnda domstol även affärshemligheter och skatteuppgifter i den utsträckning som krävs för en korrekt förvaltning av den insolventa gäldenärens tillgångar. Även om de begärda upplysningarna omfattades av skattesekretess, hade D.-H. T., i egenskap av konkursförvaltare, följaktligen rätt att begära att J & S Service skulle lämna ut alla uppgifter som hade ett samband med konkursförfarandet. Skyldigheten för den insolventa gäldenären att medverka omfattade även skyldigheten att befria skattemyndigheten från skattesekretess.
- 20 Delstaten Nordrhein-Westfalen överklagade beslutet från behörig Oberverwaltungsgericht (förvaltningsöverdomstol) till Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland).
- 21 Den hänskjutande domstolen har inledningsvis påpekat att dataskyddsförordningen inte är direkt tillämplig i förevarande fall, eftersom det nationella målet inte avser vare sig personuppgifter avseende en fysisk person, i den mening som avses i artikel 1.1 och artikel 4 led 1 i nämnda förordning, eller den registrerades rätt till tillgång till information, i den mening som avses i artikel 15 i nämnda förordning. Enligt den hänskjutande domstolen är den rätt till tillgång till information som föreskrivs i sistnämnda artikel en rätt som tillkommer den person som berörs av behandlingen av personuppgifter. Denna rätt ingår inte i konkursboet och omfattas således inte av den befogenhet att förvalta och förfoga över tillgångarna som överförts till konkursförvaltaren.
- 22 Den hänskjutande domstolen har erinrat om att EU-domstolen emellertid redan har förklarat sig vara behörig att meddela förhandsavgörande avseende bestämmelser i unionsrätten i rent inhemska situationer i syfte att säkerställa en enhetlig tolkning av unionsrätten, när dessa bestämmelser har gjorts direkt och ovillkorligt tillämpliga enligt nationell rätt.
- 23 Detta villkor är uppfyllt i förevarande fall, eftersom det i 2a § punkt 5 i skattelagen hänvisas till bestämmelserna i dataskyddsförordningen vad gäller behandlingen av juridiska personers personuppgifter.

- 24 Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida skattemyndigheten kan begränsa tillgången till skatteuppgifter avseende en skattskyldig person med stöd av artikel 23.1 j i dataskyddsförordningen, till vilken det uttryckligen hänvisas i 32c § punkt 1 stycke 2 i skattelagen.
- 25 Om skattemyndigheten ska anses kunna åberopa artikel 23.1 j i dataskyddsförordningen önskar den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida begreppet ”verkställighet av civilrättsliga anspråk” i denna bestämmelse även omfattar försvar mot civilrättsliga anspråk.
- 26 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende gjort gällande att 32c § punkt 1 stycke 2 i skattelagen, enligt nationell rätt, uttryckligen inbegriper försvar mot civilrättsliga anspråk för att begränsa den registrerades rätt till tillgång. Syftet med denna bestämmelse är att säkerställa att skattemyndigheten inte behandlas annorlunda än andra borgenärer eller gäldenärer. Den informationsskyldighet som åligger skattemyndigheten ska således endast regleras av civilrätten, och den villkoras av att rätten att väcka talan om återvinning har fastställts och att det endast återstår att fastställa denna rätts art och omfattning.
- 27 Slutligen vill den hänskjutande domstolen få klarhet i om en nationell bestämmelse, som begränsar rätten till tillgång enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen i syfte att motsätta sig sådana krav på återvinning som i ett konkursförfarande kan riktas mot skattemyndigheten, har stöd i artikel 23.1 e i denna förordning.
- 28 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende gjort gällande att syftet med 32c § punkt 1 stycke 2 i skattelagen är att behandla skattemyndigheten på samma sätt som andra borgenärer och gäldenärer i fråga om civilrättsliga fordringar samt att främja en korrekt och lagenlig beskattning och följaktligen att skydda skatteintäkterna. Dessa mål kan utgöra viktiga mål av allmänt intresse på budget- och skatteområdet, i den mening som avses i artikel 23.1 e i dataskyddsförordningen.
- 29 Enligt den hänskjutande domstolen har den nationella lagstiftaren emellertid, genom 32c § punkt 1 stycke 2 i skattelagen, snarare använt sig av begränsningen i artikel 23.1 j i dataskyddsförordningen. De begärda skatteuppgifterna är nämligen inte av intresse för själva skattefordringarna, utan för betalningstransaktioner som är av intresse för insolvensrätten, i egenskap av rättshandlingar som i förekommande fall kan återvinnas med tillämpning av insolvenslagen av den 5 oktober 1994, i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet.
- 30 Mot denna bakgrund beslutade Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1. Syftar artikel 23.1 j i [dataskyddsförordningen] även till att skydda skattemyndigheternas intressen?
 2. Om denna fråga ska besvaras jakande: Omfattar formuleringen ’verkställighet av civilrättsliga krav’ även skattemyndigheternas försvar mot civilrättsliga krav, och måste sådana krav redan ha fastställts?
 3. Tillåter bestämmelsen i artikel 23.1 e i [dataskyddsförordningen] om skydd av en medlemsstats viktiga finansiella intressen i skattefrågor en begränsning av rätten till tillgång till information enligt artikel 15 i [nämnda förordning] i syfte att motverka civilrättsliga återvinningskrav som riktas mot skattemyndigheterna?”

Domstolens behörighet

- 31 Enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer det, enligt fast rättspraxis, uteslutande på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att, mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet, bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts av den nationella domstolen avser tolkningen av en unionsbestämmelse (dom av den 18 oktober 1990, Dzodzi, C-297/88 och C-197/89, EU:C:1990:360, punkterna 34 och 35, och dom av den 14 februari 2019, Milivojević, C-630/17, EU:C:2019:123, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 32 Det följer emellertid också av fast rättspraxis att EU-domstolen, i syfte att pröva sin egen behörighet, ska undersöka de omständigheter som har föranlett den nationella domstolen att begära ett förhandsavgörande (dom av den 16 juni 2016, Rodríguez Sánchez, C-351/14, EU:C:2016:447, punkt 55 och där angiven rättspraxis).
- 33 Det ska i detta avseende erinras om att EU-domstolen vid ett flertal tillfällen har förklarat sig vara behörig att meddela förhandsavgörande beträffande unionsbestämmelser i fall då de aktuella omständigheterna i det nationella målet inte omfattades av unionsrättens tillämpningsområde, och således omfattades av medlemsstaternas exklusiva behörighet, men då dessa bestämmelser hade blivit tillämpliga genom hänvisningar i nationell rätt till innehållet i unionsbestämmelserna (dom av den 12 juli 2012, SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, punkt 86 och där angiven rättspraxis).
- 34 En sådan behörighet motiveras av det uppenbara unionsintresset av att de bestämmelser som har hämtats från unionsrätten tolkas på ett enhetligt sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 oktober 1990, Dzodzi, C-297/88 och C-197/89, EU:C:1990:360, punkt 37, och dom av den 12 december 2019, G.S och V.G. (Hot mot allmän ordning) C-381/18 och C-382/18, EU:C:2019:1072, punkt 42 och där angiven rättspraxis).
- 35 EU-domstolens behörighet är emellertid begränsad till att pröva enbart unionsrättsliga bestämmelser. Den får inte i sitt svar till den nationella domstolen beakta de allmänna hänsyn som ligger till grund för bestämmelser i nationell rätt som, samtidigt som de hänvisar till unionsrätten, även definierar räckvidden av denna hänvisning. Att ta hänsyn till de begränsningar som den nationella lagstiftaren kan ha fastställt för tillämpningen av unionsrätten på förhållanden som är rent interna – och som unionsrätten bara är tillämplig på i kraft av den nationella lagstiftningen – faller under nationell rätt och därigenom under de nationella domstolarnas exklusiva behörighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 oktober 1990, Dzodzi, C-297/88 och C-197/89, EU:C:1990:360, punkt 42).
- 36 I förevarande fall framgår det av de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat att bestämmelserna i dataskyddsförordningen om behandling av fysiska personers personuppgifter, efter nödvändig anpassning, är tillämpliga på juridiska personer enligt hänvisningen i 2a § punkt 5 stycke 2 i skattelagen.
- 37 I 32b § i denna lag föreskrivs särskilt att skattemyndigheten inte är skyldig att lämna ut information när det inte har skett någon insamling av information från den registrerade, om dessa uppgifter kan äventyra fullgörandet av uppgifter som omfattas av dess behörighet eller av andra offentliga organs behörighet, i den mening som avses i artikel 23.1 d–h i dataskyddsförordningen.

- 38 Enligt 32c § punkt 1 stycke 2 i nämnda lag kan den registrerade inte göra gällande sin rätt till tillgång till information gentemot skattemyndigheten enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen om ett utlämnande av den begärda informationen skulle försvåra för skattemyndigheten att åberopa, utöva eller försvara civilrättsliga krav, i den mening som avses i artikel 23.1 j i [dataskyddsförordningen] eller försvara sig mot civilrättsliga krav riktade mot myndigheten.
- 39 Det framgår av begäran om förhandsavgörande att det i de bestämmelser i skattelagen som är i fråga i det nationella målet hänvisas till artikel 23 i dataskyddsförordningen i syfte att uppställa ramar för skattemyndighetens informationsskyldighet och för den registrerades rätt till information från denna myndighet, för att avhjälpa det förhållandet att denna myndighet befinner sig i en ogynnsam situation i konkursförfaranden jämfört med den situation som råder för privaträttsliga borgenärer, och således bidra till att trygga skatteintäkterna.
- 40 I målet vid den nationella domstolen är den person som berörs av de begärda uppgifterna en juridisk person, nämligen ett bolag i konkurs.
- 41 Såsom framgår av artikel 1.1 i dataskyddsförordningen innehåller denna förordning bestämmelser om skydd av fysiska personers personuppgifter, den omfattar däremot inte uppgifter avseende juridiska personer.
- 42 Artikel 23 i nämnda förordning, som den hänskjutande domstolen har begärt tolkning av, reglerar situationer där unionsrätten eller lagstiftningen i den medlemsstat som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet omfattas av kan begränsa omfattningen av de rättigheter som beviljas registrerade, vilka definieras som identifierade eller identifierbara fysiska personer, och motsvarande skyldigheter för personuppgiftsansvariga.
- 43 I förevarande fall avser tolkningsfrågorna tolkningen av artikel 23.1 i dataskyddsförordningen i en situation där dessa bestämmelser har gjorts tillämpliga på juridiska personer i syfte att reglera myndigheternas informationsskyldighet enligt lagen om rätt till information.
- 44 De bestämmelser i skattelagen som är i fråga i det nationella målet begränsar sig emellertid inte till att göra bestämmelserna i dataskyddsförordningen tillämpliga utanför tillämpningsområdet för denna förordning, utan ändrar dess syfte och räckvidd.
- 45 De bestämmelser i skattelagen som är i fråga i det nationella målet utgör visserligen en i det närmaste ordagrann återgivning av vissa bestämmelser i dataskyddsförordningen, men syftet med och det sammanhang i vilket dataskyddsförordningen antogs skiljer sig väsentligen från syftet med och sammanhanget för den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet, eftersom förordningen bland annat syftar till att säkerställa iakttagandet av de grundläggande rättigheter som fysiska personer tillerkänns och samtidigt göra en avvägning mellan dessa rättigheter och behovet av att skydda andra legitima intressen i ett demokratiskt samhälle.
- 46 Det ska i detta avseende för det första påpekas att begreppet uppgifter om juridiska personer är helt skilt från begreppet fysiska personers personuppgifter, såsom det definieras i unionsrätten. Varje fysisk persons rätt till skydd av personuppgifter som rör honom eller henne är en grundläggande rättighet som garanteras i artikel 8.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Följaktligen måste begränsningar av tillämpningsområdet för en sådan rättighet föreskrivas i lag, vara förenliga med andemeningen i grundläggande fri- och rättigheter och utgöra en nödvändig och proportionerlig åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda vissa offentliga och privata intressen, såsom det erinras om i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Uppgifter om juridiska personer åtnjuter däremot inte något jämförbart skydd enligt unionsrätten.

- 47 I tysk rätt hänvisas således i själva verket inte till skyddet för fysiska personers personuppgifter, vilket i unionsrätten regleras av dataskyddsförordningen, utan till det begrepp för skydd av juridiska personers personuppgifter som är specifikt för nationell rätt. Under dessa omständigheter avser tolkningsfrågorna egentligen inte tolkningen av en unionsbestämmelse som har gjorts tillämplig utanför dess tillämpningsområde genom en nationell bestämmelse, utan ett begrepp i nationell rätt som saknar motsvarighet i unionsrätten.
- 48 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 86 och 88 i sitt förslag till avgörande syftar vidare artikel 23.1 i dataskyddsförordningen till att säkerställa en skälig avvägning mellan iakttagandet av de grundläggande rättigheterna för enskilda som berörs av behandlingen av personuppgifter och behovet av att skydda andra legitima intressen i ett demokratiskt samhälle. Tolkningen av de begränsningar som föreskrivs i artikeln kräver således en avvägning mellan de grundläggande rättigheter som tillerkänns fysiska personer och de intressen som dessa begränsningar bidrar till att bevara.
- 49 Artikel 23 i dataskyddsförordningen kan följaktligen inte tolkas utan hänsyn till att den specifikt syftar till att säkerställa fysiska personers grundläggande rättigheter.
- 50 Bestämmelserna i nämnda förordning kan således inte tolkas på samma sätt med avseende på såväl fysiska som juridiska personer, vars rätt till skydd av uppgifter inte har definierats i dataskyddsförordningen. Tvärtemot vad den hänskjutande domstolen har hävdad kan det i förevarande fall således inte anses föreligga ett uppenbart intresse av att EU-domstolen tolkar dessa bestämmelser för att säkerställa en enhetlig tolkning av dem.
- 51 Under dessa omständigheter kan man inte anse att de bestämmelser i unionsrätten som hänskjutits till EU-domstolen för tolkning har gjorts tillämpliga som sådana genom den berörda nationella lagstiftningen, även om detta har gjorts utanför denna förordnings tillämpningsområde (se, analogt, dom av den 28 mars 1995, Kleinwort Benson, C-346/93, EU:C:1995:85, punkt 19).
- 52 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar domstolen att den inte är behörig att besvara de frågor som ställts av Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen).

Rättegångskostnader

- 53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Domstolen saknar behörighet att besvara de frågor som ställts av Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen) genom beslut av den 4 juli 2019.

Underskrifter